

Bereshiet - 'In een begin' 5785.

Torah: Genesis 1:1-6:8.

Haftarah: Jesaja 42:5-43:11.

Brit HaChadasha: Joh. 5:19-30.

De Torah begint met ons te vertellen hoe G'd de hemel en de aarde, de mens en de Shabbat schiep.

Zij vervolgt met verhalen over

– Adam en Chawa in Gan Eden

– Over hun zonen Kaïn en Hèvèl – Abel – en zij sluit af met het relaas

– dat G'd er spijt van had dat Hij mensen had geschapen, want zij waren door en door slecht.

G'd zag dat het goed was.

Lang voordat er sprake was van de moderne wetenschap, realiseerden de Joodse geleerden zich dat de Torah niet tot doel had ons te vertellen 'hoe' de wereld werd geschapen, maar 'Wie' alle wonderen van de hemel en de aarde heeft geschapen.

Scheppen is 'bara' – ברא – en eindigt op een Alepf, de G'ds letter bij uitstek.*

Hij is de Ene, Dé Schepper die de dualiteit schiep zoals dag en nacht, eb en vloed enz.

Dualisme is de tegenstelling tussen twee polen die nodig is voor beweging en leven.

De min en de pluspool bij een accu die zorgt voor beweging.

Dualiteit is ontstaan toen ruimte en tijd werden geschapen.

Maar de Ene staat buiten tijd en ruimte en zal alles terug brengen naar de één, naar de Aleph.

Dat is dan ook de bedoeling van Jeshûa, Die als belangrijkste boodschap het Koninkrijk van G'd aankondigde. (Matt. 4:17,23)

Zijn koninkrijk is de controle of soevereiniteit van G'd over alle dingen, in tegenstelling tot die van de aardse machthebbers. '*Vertrouw niet op mensen met macht.*' (Psalm 146:3)

Vrijheid kan men niet nemen, het is een geschenk.

De nadruk op keuze, vrijheid en verantwoordelijkheid is een van de meest karakteristieke kenmerken van het joodse denken, zo schrijft J. Sacks dit in 'het boek van het begin'.

Nam G'd een risico toen hij de mens schiep en hem de vrije keuze gaf?

Als we lezen dat G'd ons naar Zijn beeld, als zijn gelijkenis schiep en dat we weten dat in de Torah steeds weer wordt benadrukt, dat wij van G'd geen beeld mogen maken, lijkt dat paradoxaal.

G'd '*heeft geen beeld*' want G'd gaat elke voorstelling te boven.

Alle beelden, vormen, begrippen en categorieën zijn pogingen om af te bakenen en te definiëren.

Elke poging daartoe is afgoderij.

Beeld moet dus verwijzen naar iets anders dan het bezit van een vorm.

In het begin van Bereshiet is het fundamenteel dat G'd boven de natuur, boven Zijn schepping uitstijgt. Hij is daarom vrij, niet ingeperkt door de natuurwetten.

Door mensen te scheppen '*naar zijn beeld*' gaf G'd ons een gelijksoortige vrijheid.

Uit een handvol stof, bevochtigd met damp uit der aarde, vormde – *yatsar* – of kneedde Hij de mens en blies Zijn levensadem in de neusgaten en gaf ons een eigen wil.* (Gen.2:6,7)

Zo schiep Hij het enige wezen dat zelf tot scheppen in staat is.

Vrijheid kan worden gebruikt en misbruikt.

Vrijheid kan leiden tot de hoogste hoogten en de diepste diepten: tot liefde en haat, tot mededogen of wreedheid, tot vriendelijkheid of geweld.

Het is enerzijds de oproep aan de mensheid tot vrijheid en scheppingskracht, en tot

verantwoordelijkheid en terughoudendheid anderzijds, om G'ds partner in het scheppingswerk te worden.

G'ds leefregels, de Torah is hiervoor de begrenzing van het kwaad.

Waar regels zijn is vrijheid, waar die ontbreken is chaos.

De Eeuwige creëerde uit de chaos de kosmos.

De aarde was *tohoe wa'vohoe*: woest en leeg, woest en doods, woestheid en warboel, *'leech en sûnder foarm'*, maar G'd schiep orde en harmonie. Alles naar zijn aard!

Zonder Torah wordt/is de wereld weer een modernere versie van *tohoe wa'vohoe*;

'verwildert en verwarrend', totaal los van G'd en gebod.

De vrijheid die G'd geeft, is onlosmakelijk verbonden met Hem zelf, met de Torah en met de levende Torah, Jeshûa HaMashiach die ons de vrijheid schonk ten leven en Hem volgen voorkomt dan ook struikelblokken. (Psalm 119:165; Spr. 12:28; Joh. 8:34-36.)

Een licht voor alle volken.

De herinnering aan G'ds scheppingswerk in de Haftarah lezing, legt de basis voor de aankondiging van de nieuwe schepping, die G'd tot stand zal brengen. (zie ook 41:20)

G'd neemt Zijn volk bij de hand en *“Ik neem je in dienst voor Mijn verbond met de mensen en maak je een licht voor alle volken.”* (Jes.42:6; vgl. 49:6 en deze opdracht in 60:1)

We zien hier de overeenkomst van de eerstgeborene Israëel en de Eniggeboren Messias Jeshûa.

Israëel, vaak en tot nu toe, afvallig aan de Torah, wordt het licht voor alle volken.

Jeshûa, de levende Torah, die uitlegt in de Brit lezing, dat Hij niets van Zichzelf kan doen, als Hij dat niet de Vader ziet doen, is het Licht voor alle volken.

Hij wijst er herhaaldelijk opdat Hij op het initiatief van de Vader handelt, (7:28; 8:42) in overeenstemming met zijn wil, dat zijn oordeel overeenkomt met de gedachten van de Vader. (5:30)

Zijn onderwijs is afkomstig van de Vader. (vgl. 7:16-18; 8:28; 12:49)

Hij is de Torah Getrouwe bij uitstek.

Hij heeft afgemaakt wat de eerste Adam is begonnen en waar hij – de mens, ik dus – faalde.

Jeshûa is de Voltooier, de tweede Adam. De eerste Adam was de mens van de start en de laatste

Adam is de Mens van de finish. Met Hem samen over de eindstreep! In een nieuw begin.

Fêdde.

Bronnen; de Studie Bijbel, Harvey J.Fields – Tora commentaar, J. Sacks – Genesis, blz. 26-27, K. Goverts – *‘In perspectief’* en mijn eigen gedachten.

*Verwonder je over de getallen van de letters; de Beeth is 2 en de Reesh is het 100voudige ervan, 200.

De Alepf is 1, de laatste letter van 'bara'. Zie ook naar het Aramese Abba – Vader.

Van A naar B en van B weer naar A. Van de dualiteit weer naar de eenheid van harmonie.

* G'd schiep de mens mannelijk en vrouwelijk – zachar oe'neqeva – Gen.1:27, dit heeft in de gematria de getalswaarde van 390. De zelfde getalswaarde als Shamajim – hemel.

Een harmonieus leven van man en vrouw is hemels!

“De letterwaarde is het DNA van de kosmos.” rabbijn J. N. de Leeuwe

* Lees ook Jes. 26:19; “Uw stof is een dauw die leven geeft”. HSV (**afar ki tal**)

Diverse vertalingen voor deze tekst. M.i de Fryke Bibel bijna letterlijk;

“Wurd wekker en jubelje, jim dy't yn de ierde/it stof sliepe; want dyn dauwe is in dauwe dy't fûnkelet fan ljocht en it deaderyk sil de ferstoarnen wer te wrâld bringe.”